

J E L E N K Ö R.

55. szám

Pest, szombat julius 11^{kén}

1835.

Foglalat: Magyarország (kinevezés; Bereg új tisztkara; Somogyi lóverseny és nemesítés; június 26iki fürgeteg; régiségkereskedés.) Anglia (felső- és alsóházi viták június 22—25ikeig; egyveleg.) Franciaország (az angol kormány bizodalma Lajos-Filip politikája iránt; a pairszek tagjai elmaradoznak; Pasquier beteg; spanyol segedelem.) Spanyolország (Zumalacarraguy halála; Bilbao folyvást ostromoltatik; egyveleg hírek Madridból.) Németalföld, Schweiz, Amerika. Német- és Oroszország. Elegyhírek.

MAGYARORSZÁG.

Pozsony jun. 6ikán vették föl a' fő RR. az alsó táblától minap hozzájuk általküldött szólás-szabadsági fölírást, 's nem bocsátkozván az arra okot adott eset vagy ennek illesztése különleges vitatásába, önmagára a' szólás-szabadsági elvre nézve úgy vélekedtek, hogy az korlátlan nem lehet 's ennél fogvást az arra oknyújtó eset sem szolgálhat sérelmi fölírás-tárgyul. — A' RR. ez alatt az elsőbül következett szólás-szabadság-ügybeli újabb fölírási javaslatot is elfogadák 's a' fő táblához utasíták.

Ő cs. kir. Főlsége a' magyar kir. udv. kancellárhoz gróf Reviczky Ádámhoz június 3k. intézett legfensőbb határozata szerint gróf Pálffy Ferdinand cs. aranykulcsost és titkos tanácsnokot saját legalázatosb kérelmére Pozsony vmegye örökös főispáni hivatala viselésétől kegyelmesen fölmenteni 's helyette a' főispáni hivatalt a' megyének eddig volt főispáni helytartójára, cs. kir. kamarás gr. Pálffy Ferd. Leopoldra méltóztatott általroházni.

Bereg vármegye június 25kén tartá Beregszászban tiszujító-szeket; melly alkalommal eddigi első alispán Bay György ur e' hivatalban köz tetszésű felkiáltással meghagyatott; második alispánnak Eötvös Tamás ur a' megye jelen orsz. követe szavazatok szemebetünő többségével választatott-el. Komlóssy Károly főjegyzői, Andrassy József első, Péchy Pal 2dik aljegyzői viselt hivatalaikban köz tetszéssel meghagyatnak; Bay Ignác ur köz megelegüléssel viselt fő-ügyvedi hivatalában felkiáltással megerősítettett; első al-ügyvednek Román Ferencz választatott-el. Hadi főadószedő Dessewffy László; házi főadószedő Buday István. Tiszaháti járásban főszolgabíró Bay Gábor; alszolgabírók Hunyady Andás 's Uszkay György mindnyájan köz felkiáltással választattak el. Esküttek: Szarka József, Mező Bertalan 's Benyey László. Felvidéki járásban főszbíró Buday Károly; alszbírák J. szty Ferencz 's Komlóssy Ferdinánd; esküttek: Horvath Antal, Gorzó Janos 's Tarnoczgy György; Munkacsí járásban főszbíró: Leszkay Ignác; alszbíró: Gecsey György; esküttek: Jászter József 's Ilsvay Janos. Kaszonyi járásban főszbíró Uray Pál; alszbíró Péchy Janos; esküttek: Veress György 's Andrassy Janos; aladószedők: Bósz Károly, Bernemisza Lajos, Péchy György 's Nánási Menyhért; leveltárnok Racz István; számvéví Bósz János; pertárnok Gulácsy István; csendbírtosok: Guty István, és Komjátý Ábris. A' szavazók vendégeltetése 's ez általi hivatalvágy a' főispáni-helytartó ur előlülése alatt tartott gyűlés jegy-

zőkönyve által megtiltatván, maga a' főispán ur (gr. Vay Ábrahám) vendéglé a' szavazó köz nemeseket; úgy a' szomszéd megyékbeli vendégeket; valamint a' helybeli papi, világi 's tiszti Rendeket is fényes asztaloknál. H. T.

SOMOGYI LÓVERSENY ÉS NEMESÍTÉS: T. Somogy megyének minden szépet, jót, nemest és hasznost buzgó lélekkel pártoló lelkes RRdei számos hazafi tetteiket most ismét egy ujjal kívánták szaporítani 's jelesbíteni, a' nemzeti szorgalom egyik tetemes ága (a' lónemesítés) előmozdítására következő intézetet szándékozván létesíteni, követésre igazán méltó példaul, meggyéjük kebelében: Somogy Vármegye a' lényesítésre és nemesítésre czélirányos intézeteket tevén, több Hazafi önkényes ajánlás által azoknak sikeresítésére különféle jutalmakat rendelt, mellyek elosztására Kaposvár mezőváros-hoz félmérföldnyire fekvő Hetesi helység rendeltetett, hol e' folyó év augusztusa 30kán délután az adózók legszebb és legnagyobb csikaji meg fognak jutalmaztatni. September 1jén délután a' versenyre megjelent adózók lovai próbát fognak futni, 's különös fogadások mellett léssen a' verseny; september 2ka délután az adózói és honi méneslovakra rendelt különféle díjak több rendbeli versenyzésnél fognak kiosztatni. — Ugyanez alkalommal a' megyebeli számos nemes vérű ménesekből mindenféle kocsis és háttas ló fog kiállítatni, 's részint szabad kézből részint árverés útján eladatni. A' kiállítás aug. 30kától kezdve september 2ka estőig tart. September 1sőjén délután az árverésre kiállítandó lovak el fognak adatni, az alku melletti vásárlás pedig az egész idő alatt folyti. Mint-hogy a' megyebeli számos ménes közt eredeti angol és arab lovakból állók is találhatnak, többekben pedig illyféle drága ménlovakat használnak, reménylhetni, hogy ezen kiállítás igen nevezetes léssen; mellyel fogva minden rendű lókedvelő és lovakat venni szándékozó ezen évenként tartandó intézethez, megjelenésre illendően hivatalos. A' kiállítandó lovak száma későbbben hírlapok által fog kihirdettetni.

Június 26kán délután az alföldön a' Duna-mentében igen nagy fürgeteg uralkodott, melly jégzáperral levén egyes, az egész vidéken, merre huzódott, iszonyu pusztítást követett el. „Érdekes látvány volt, mond a' Ferencz gözhajón le-

relé utazott tudósító, miként csapdozó a' mogyoró-nagyságban hullott sűrű jégzápor a' Duna hullámit, 's miként játszá e' csapdozás a' habok visszaverdezésiben különféle alakjait: de egyszer mind mélyen szomorító vala érezni, mikép veretek tönkre a' föld gyönyörű nyári termése és Szerém és Tótország buján virító szőleji. Péterváradon és Zimonyban egy kert sem menekvék meg a' fürgeteg dühétől, 's a' gyümölcsössel gazdagon megrakott fákat a' szél jobbára vagy galyaiban vagy derékban törte, vagy gyökerestül döntötte meg. A' Dunán 7 malomnál többet olvasott meg a' tudósító, horgonyairól messzi elsodrottat 's részint vagy egészen összeronesoltat. E' fürgeteg ugyanez nap a' budai hegyeken is dulakodott, de kárt nem sokat okozott. Of. Zeit.

Budán a' hid mellett a' várba fölmenet Literati Nemes Sámuel ur (erdélyi fi) a' maga nemében egészen új kereskedést nyitott meg „régiségi mű-áruboltot“ t. i. mellynek eddigi kúljánya a' történeti óság kedvelője előtt igen kellemetlen lehetett. A' bolt czimere egy „Mammut-csontváz.“ A' kereskedés tárgyazati csupa régiségek, pénzek, fegyverek, ó művek, hártýára írt könyvek, oklevelek, kéziratok, füstvények 's több e'f., mellyeknek eladására, megvételére vagy becsérelésére a' kereskedés mindenkor nyitva áll, a' nélkül hogy szükség lenne ezentul illy holmik megszerzése miatt messze utazásokat tenni. Nemes ur e' kereskedését (a' budai Gem. Bl. közlése szerint) több classicus ország beutazta sikerén alapítá 's a' közönség pártoló részvéte által hozá létre. Mindennek van jó oldala. A' régiségek bizonyosan leghitelesb élő tanúi a' történeti valóságoknak és így a' mennyiben a' történetek mindannyi tanúságok, nem vethetni meg sőt kötelesség szorgalmasan gyűjtögetni azok bizonyítvány eszközeit is, t. i. a' régiségeket. Nemes ur kereskedésében egyébiránt is nagy becsű művek találhatnak, két testvér hazánkat 's azok történeti viszonyait illetők. Így többek közt Hunyady Mátyásnak egy oklevele 1478ról, melly a' híres Pannonius Jánost illeti; továbbá olajfüstvények a' 16dik századból, mellyek közül kettő Magyarországnban történt ütközetet, a' 3ik pedig Pozsony városát képezi úgy, mint az 1515ben vala. Ez utóbbi füstvényen a' pozsonyi várhegy (Schlossberg) falait a' hajdankori 's egészen római sztilben épült erősítő falokkal körülvéve; az ugynevezett Zuckermantelt pedig még egészen pusztán, házak nélkül, láthatni; a' város maga olly szép és deli épületű, milyennéla' mostani sem különb. Nevezetes e' történeti füstvény-táblán egy jelenet, melly ábrázolja, miként az azonkori nádor Perényi Imre a' városban szabad ég alatt zsöllyeszéken (sella curulis) ül-

ve, némelly ország-nagyaitól környezetten, 's akkori divatú nemzeti öltözetben, octavale iudiciumot tart. E' nagy becsű hazai ritkaságot a' tulajdonos Czech János győri polgármester urnak 's magy. akad. rendestagnak köszöni.

ANGLIA.

Az alsóházban június 22én mielőtt a' ház a' testületjavító törvényjavaslatra térne, heves vita támadt némi birminghami kérelmek átnyújtásakor. A' kérelem azt kívánja: ne engedné meg a' ház, hogy a' katolikus követek a' protestans egyház ügyében szavazzanak. Sir R. Inglis, a' kérelmet általnyújtó, melegen védé azt, 's egyúttal igen kiemelé belőle azon vádat, melly a' katolikus követeket esküszegéssel terhélé. O'Connell ur szokott élességgel, 's gunyos erővel válaszolt. „A' tisztos szónok, előttem, ugymond, a' legnehezebb szemrehányást sujtotta ránk, t. i. az esküszegést, 's egyúttal, hihetőleg hogy enyhítő írtapasszon a' sérvre, ismétezzve érinté, hogy ő azt nagy fájdalommal teszi. Nem keil csalódnai, szintolly kegyetlenség az ellenséget rágalmazni, mint őt testileg kinzani.“ (hangos tetszés.) A' kérdésre nézve pedig a' tisztos és tudós tag nagy és lényeges különiséget látott az egyház és egyházi gazdagság közt; 's az egyházi gazdagságot meg lehet támadni anélkül, hogy az egyházat el akarná rontani v. sérteni az ember. „Ha bizonyoságot kívánnak Uraságtok, így kiált fel a' szónok, ez állításra, tekintsenek Irlandra. A' katolikus egyház ez országban minden tulajdonától meg fosztatott; 's megsemmítette é az a' katholicismust? Vessünk egy pillantást az utolsó népszámításra, melly 6,400,000 katholicust és 800,000 protestanst mutata ki. Ha azon eskü, mellyet e' házba léptemkor tettem, törvényhozói jogom gyakorlásában gátlana, megtiltván olly lényegesen a' parliament körébe tartozó tárgynak, (mint az egyházi tulajdon szabályoztatása) érintését, akkor én ezen esküt jögtalanoknak nézném, 's eléggé fölhatalmazottnak hinném magamat azt megszegni. (halljuk! és tetszés.)“ A' vitának egyéb következése nem volt. — Az alsóházban június 23kán megkérdetvén azt nyilvánította Morpeth lord, hogy ő jun. 26kán engedelmet kérend törvényjavaslat-behozásra az irlandi egyház ügyében; előbb azonban a' martz. 23án nyert engedelem visszahuzatását fogja indítványba hozni, mellyel az irlandi tized-kiegyenlítés eltörlését akará eszközölni, minthogy előre látja, hogy a' tisztos ur, (Sir H. Hardinge a' volt irlandi statustitkár) nem szándékozik e' tekintetben indítványt előterjeszteni. Ugy szinte engedelmet kérend törvényjavaslat iránt az irlandi egyházzövedelem jobb szabályoztatása 's az erkölcsi és vallásos nevelés vé-

delme tárgyában. — A' testületjavítás törvényjavaslatának már a' 7ik, 8ik és 9ik cikkelyei is elfogadtattak. —

A' Courier szerint a' British Coffeehouseban mintegy 70nél több gentleman összegyűlt, kik mindnyájan hatósági v. létségi irnokok, 's abban egyeztek meg, hogy J. Russell lord testületjavító törvényjavaslata ellen kérelmet nyujtsanak be, melyet ez alkalommal már tollra venni is megpróbáltak. Együttal küldöttség ment Sir R. Peelhez, megkérni őt: nyujtáná a' háznak által kérelmeket, és szerezne nekik kihallgatást az alsóház korláti előtt. — A' Dublin-Post minden kétségen túl teszi, hogy az irlandi községjavító törvényjavaslat is még ezen ülés alatt elő fog terjesztetni a' háznak, 's ott el is fogadtatni. Fő elveiben szinte olly szabadelműnek mondják azt, mint Angliáét. —

Félcimes eset fordult elő június 18án Wallsend egyik szénbányájában 4 angol mérföldnyire Newcastle-tól, hol 250 ember dolgozék. T. i. a' kénmáj-szesz hirtelen meggyuladt és föllobbanást okozott, melly 104 ember életébe került. Csak 21gyet lehetett még eddig közülök kiadni. — Barham (hajó) 50 álglyúval a' spanyol partok felé elvitorlázott. Már előbb elindultanak oda Tweed 20, és Clio 16 álglyúval. — Az angol hajócsereg majus 19én futott Athene révébe, hinnen az a' koronázás után Smyrnába vala visszatérendő. Londonban Otto király egybekeléséről folyt vala beszéd egy ausztriai herczegasszonnyal. A' Standard állítása szerint az angol kormány a' spanyol királynénak ajánlott segedelem mellőzhetlen föltételei köztötte volnaki, hogy Mexico függetlenségének elismerése és a' délamerikai republicáké azonnal következék, mire a' spanyol követ kormányra megegyezését jelenté. — Lennor gróf most Angliában van. A' gróf Parisból akart volt léghajón Londonba utazni, de minthogy e' vállalata nem sült el, most Londonból szándékozik Párisba így röpülni. — Beira herczegasszony a' leoni püspökkel, 's don Carlos két újával, egy számukra rendelt királyi gözcsolnakon fog Rotterdam felé utnak indulni, hogy, mint londoni lapok bizonyítják, Frankfurt felé Turinba jusson. Innen pedig talán d. Carloshoz fog majd a' fél-szigetre átsurranni. —

A' felsőházban június 24én Melbourne lord indítványára ujonta biztosság nevezetett ki azon kérdést megvizsgálendő, mi történjék jövődö-re a' parlament-iktatók hivatalával. Az első minnister ezután köszönetmondást hozott indítványba az eddigi iktató, mostani Devon gróf iránt, melly alkalommal Wellington hg. Lyndhurst és Brougham lordok sok érdemméltatással nyilatkoztak a' gróf iránt, kitünő szolgálatiért. — Az

alsóházban június 24én fő vitás tárgy Mahon lord indítványa volt, mellyel az angolországalattvalóknak spanyol szolgálatba lépni engedelmet adó kabinetparancs, 's az e' tárgyban a' spanyol követséggel folytatott levelezés hiteles másolatit a' ház asztalára kívánta tétetni. Ez alkalommal Mahon lord megengede ugyan, hogy a' ministerek az alkotmányos korlátokat nem hágták által, meg azt is, hogy a' spanyol királyné mint szövetségese Angliának a' britt kormánytól fegyveres és hadszeri segedelmet kívánhat; de nagy különség valamelly egyezés pontjait teljesíteni, 's az egyik szövetségest a' britt kincstár költségjén és britt vérrel támogatni. (halljuk! halljuk!) Ő ugyan a' mostani spanyol kormány részén van, mert azt hiszi, hogy az teszük a' spanyol nép nagy többségének. (halljuk! halljuk!) De méltán kérdezhetni: miért nem képesek a' spanyol seregek e' kisebb számot legyőzni? erre nézve azt hiszi, hogy a' spanyol kormány politikátlan bánásmódjában fekszik az ok, mellynél fogvást az a' baski tartományok szabadékait eltörlötte, 's a' fölkelők nőjeik 's gyermekeik ellen annyit kegyetlenséggel bánatott. Tehát e' körülmények közt jogtalanak látja Izabella ügyét támogatni. Mindazáltal ha már a' kormány azt csakugyan tenni szándékozik, nyilvános támogatást vagy is királyi tekintet alatt küldendő segédsereget illőbbnek tartana ezen egyenetlen, nemdicsó viseletnél. A' szónok továbbá e' segedelmi módot zsoldos-fogadás által még elégtelennek is hiszi, főképp, mivel a' sereg csak 10 ezerre fog menni. Ugy szinte a' féldíjon álló alezredest, a' westminsteri parlamenttagot is (Evanst) annakatonai észtehetségei minden tisztelése me lett, nem azon férfinak tartja, ki 10,000 főnyi sereg parancsnokságát viselni képes legyen. (kaczaj! és o! o!) Figyelmezteté a' házat arra is, hogy Anglia becsülete is kockáztatik e' vállalkozásban, mert ámbár a' seregek nem a' király nevében küldetnek, azért a' gyalázat a' kudarc esetében még is Angliára háramlának. Végre attól is tart, hogy e' seregek nincsenek Elliot kikötésében foglalva vagy érve, 's csak d. Carlos híveit fogják szaporítani Spanyolországban, mert ott valamennyien nagy ellenségi minden idegen beavatkozásnak. — Palmerston lord biztosítá a' nemes lordot, hogy a' kérdéses irományok előadatását épen nem ellenzi, sőt ezen ügy teljes nyilvánosságát ohajtja, mert bizonyos benne, hogy mind a' ház, mind az ország javalni fogják azt. — 'S ha úgymond, a' segéd-sereg száma kicsiny, 's az egész vállalkozás felsül is, a' nemes lord bizony nem azok közé tartoznék, kik azon leginkább sepanykodnának (tetszés 's nagy kaczaj). Azután összezavarja a' ns lord a' külső beavatko-

sást a kérdésben forgó esettel, melly épen semmi beavatkozás, hanem csupán engedelem adatik angol alattvalóknak, hogy a spanyol királyné szolgálatjába léphessenek. „Ha a kormány, folytatá Palmerston l., hibázott, husz előzvény sem fogta volna e jogtalanságot joggá változtathatni; ha pedig igaza van, mint én állítom, hogy igen is van, akkor mindegy, akár van példája, akár maga állít föl első példát. Nagy érdekü Angliára nézve, hogy Spanyolországban a királyné ügye győzzön 's hogy a szerencsésen kötött szövetség nyugotnégy rendű hatalmassági úgymint: Anglia, Franciaország, a constitutionalis Portugália és a constitutionalis Spanyolország közt fenálljon; fen pedig csak a spanyol királyné győzelmé által állhat (halljuk halljuk!) Ha valaki azt mondaná: azon esetben, ha győzne d. Carlos, — mit azonban én teljes lehetetlennek hiszek, — 's a spanyol széken megerősíté magát, sőt mind azon politikai elveket visszaállítaná, mellyek székfoglalásával szükségképen összekapcsolva volnának: ha valaki azt mondaná, még a dolgok illy változása mellett is Spanyolországban, Anglia szinte olyan jó szövetségese maradna Spanyolorzágnak a négyes szövetség szellemében, mint ha a királyné ügye diadalmaszkodnék: akkor azt viszonzom nekí, hogy sem Anglia érdekét nem érti, sem a kérdésbeli egyezés szellemét nem ismeri. Európa, mint mindnyájan tudjuk, a juliusi revolutio óta két, ha nem épen ellenséges, de élesen elkülönzött felekezetre van oszolva, 's ezek hogy még fegyverrel össze nem ütköztek, csak azért nem történt, mert valamennyi európai kormány mélyen érzette 's ismérte a béke-fentartás szükségét. A béke-fentartásra pedig nézetem szerint nincsen jobb biztosíték az ellenkező fél ellen, mint a négyes szövetség. A mi a segéd-seregek díját illeti, sajnálom, hogy a nemes lord azért, mert azt a spanyol kormány teendi, e' derék férfiakat, kik a spanyol kormányt támogatni készülnek, megvásárolható bérencserekek (Söldling) nevezi, mintha ők hazájokat becstelennének meg 's véröket idegeneknek mocskos nyereségért adnák el; de sajnálom aztis, hogy a nemes lord oly hidegen és szűkkeblűen képes érzeni, hogy meg nem foghatja, mikép az angolok valamelly constitutionalis fejedelm-nő zászlóji alá más okból, mint sem piszkos nyereségvágyból, lépni nem tudnának! (harsogó tetszés.)“ Utána Evans ezredes szólott, 's megvetéssel válaszolt Mahon lord azon kifejezéseire, mellyekkel őt, 's a segéd-sereg tiszteit látszott érinteni. E' vitába a szónoknak is be kelle tovább avatkozni, 's kölcsönös visszahuzás lett a következők. Evans ezredes után Sir R. Peel ostromlá a' ministerség rendszabályát, mit az ellen-

ző párt rossz néven vett tőle, mert az egész ország tudja, hogy la Peel a' ministeriumban maradt volna, ő is ugyanazt fogta volna cselekedni. Em-líté Sir R. Peel azt is, hogy a' rendszabály veszélyes, mert mit szándékozik az angol kormány tenni, ha a' küldött ségedelem még sem lesz elegendő a' fölkelést elnyomni, vagy ha azon hatalmak, mellyek érdekiben fekszik, hogy don Carlos legyen a' győztes, hasonlóan ségedsereget küldenek Spanyolországba. Melly ellenvetésre Palmerston lord, 's különösen Bulwer helyesen megfelelték. Ez utóbbi különösen azt kérdé Mahon lordtól: „Valljon ezen más hatalmak tanácsot kértek e tőlünk, midőn beavatkozni akartak? Nem! Első hírét annak, hogy a' porta harcában Aegyptus ellen orosz seregek a' dardanellakon futottak be, külministerségünk a' hirlapokból vette.“ (halljuk!) E' meghányásokra Mahon lord visszahuzta indítványát, nehogy, mint állítá, a' hár egyéb dolgait hátráltassa; de mivel a' hár szinte valamennyi tagja rosza az, hogy a' spanyol kormány a' baski tartományok szabadékait megsemmítette, reménylé, hogy a' nemes lord (Palmerston) ez iránt előterjesztéseket fog a' spanyol kormánynak tenni. E' vita után a' ház ismét biztossággá változott a' testületjavítás ügyében. Sir W. Follett a' 10ik cikkelynél indítványt tőn, hogy a' freemen-ek (szabadosok, v. kiváltságos polgári joguak) valamennyi tulajdonjogaikat megtarthassák (tehát a' választási jogot is, mi pedig, minthogy ezek többnyire birtoktalanok 's igen könnyen megvásárolhatók, sok zavarra adott és visszaélésre alkalmas) de csak életfogytig, vagy kárpótlást nyerjenek. — Russell lord megígérte, hogy az indítványt fontolóra veendi. —

Az alsóházban jun. 25én Sir W. Follett azon indítványa, mellyel a' községekben a' birtoktalan szabadosokat (freeman) valamennyi jogaikban fentartani javaslá, 278 szóval 232 ellen félrevetett, 's ez által az eddigi testületi szerkezet legsúlyosb hibája orvosoltatott. Ugyanezen ütésben Follett ur, Dover követe (ugyanaz, ki az előbbnap ülésben „Vik d. Carlos ő folsége“ mellett harsányan felkiáltott) első nyujtott be kérelmet a' vitában forgó testületjavítás ellen, mellyet azonban, in abstracto, Peellel együtt még a' toryk is pártolnak. —

A' Morning-Chronicle jun. 25kén jelenti 's híhető is, hogy Durham lord van angol követül az orosz udvarhoz nevezve. Ugyanez ez, kit az orosz udvar egy izben elfogadni nem akart, 's azóta nincs is angol követ Pétervárott. — Az irlandi egyházbiztosság már elkészítette, 's be is nyujtotta első tudósítását, mellyről a' M. Chronicle bővebben értekezik. E' tudósításból, melly pusztán Irland egyházi statistikáját foglalja magában, 's leg-

teljes
-onló
val va
szerke
kathol
különt
az ura
is min
Stand
azon h
seben
melly
szabál
terjed
a' Sta
nister
külden
és „a
vezi“
rópa c
akaru

K
szék
büntet
mind
ellenm
mi lev
risbol
lenté
párt.
is ritk
többer
mét b
bijány
vizára
nyugo
Toulo
negye
fárad
vagy
arviz
mint
meg,
rohan
egész
megsz
gyero
Garon
mitják
által
frank

binet
vetke
uius

teljesebb, legh'vebb minden eddig megjelent hasonló munka közt, ki tetszik, milly szoronyü hibával van tömve az irlandi uralkodó egyház eddigi szerkezete. Irland népessége t. i. áll 6, 427. 712 katolikusból, 642,366 presbyterianusból, 21,808 különféle dissenterből, 's csak 852,064 tagjából az uralkodó angol egyháznak, 's még ezek közt is mintegy 80,000 methodista található. — A' Standard jun. 25kén nagyon dicséri Mahon lordot azon beszédért, mellyet az alsóház jun. 24ki ülésében a' spanyol ügy iránt mondott. E' cikkelyt, mellyben az angol ministerség az ismeretes rendszabályért korlátozták, az Oest. Beobachter egész terjedelmében közli. Megjegyzésre méltó, hogy a' Standard cikkelye leginkább azért feddi a' ministerséget, mert Palmerston l. a' Spanyolországba küldendő seregéreget, „Constitutionalis seregreget, és „a' mozgás vagy inkább haladás seregeinek nevezé“ megújítván azon észrevételt, mi lenne Európa csendéből, ha a' többi hatalmasság d. Carlost akarná segíteni. —

FRANCZIA ORSZÁG.

Közönségesen hiszik Párisban, hogy a' pairszék egy része azon napon, mellyen a' főügyész büntetést fog követelni azon vádlottakra, kik minden védelemtől visszatartózkodtak, formásan ellenmondand, 's az üléséből is kimaradand. Némi levelező azonban azon észrevételt mondja Párisból, hogy szükség esetén 20, sőt 10 pair jelenlétében is kész lesz a' kormány elítéltetni a' párt. Mi a' páirek kimaradását illeti, már most is ritka nap, mellyen egyik vagy másik, néha többen is ki ne lépüének. Így június 19kén ismét két pair, Gazan gróf és Boissy d' Anglas, hiányzott. — Majus végén iszonyu zivatarok és vízáradások pusztították Franciaország dél- és nyugatszékát. Különösen szenvedett 's legtöbb Toulouse. Tunis sziget és Port-garaud nevü városnegyed egészen elvalának vizártól borítva. Nagy fáradsággal menekettek meg az emberek, kevés vagyont ragadhatván ki magokkal a' vérszél. Az árvíz három napiglan tartott. Agen város fölött mintegy 10 éves két gyermeket szabadítottak meg, kik szegénykék deszkára kapaszkodtak a' rohanó özöntül ragadtatva. Toulouseban számos egész családot mentett meg két derék férfi. A' megszabadultak közt aggok, gyermekek, 's két gyermekágyas is találkozott. Csak a' Lot- és Garonne megyében okozott kárt 6 millióra számítják. Eddig aláírás utján, a' belministerség által ajánlott 15,000 frankkal együtt 42,264 frank gyűlt össze segédelmökre.

A' annak megbizonyítására, hogy az angol kabinet nem bizik Lajos-Fülöp politikájában, következő levelet közöl az Allg. Z. Párisból, június 22ről: „A' négyes szövetség volt Lajos-

Fülöp politikai okosságának fő munkája, 's látjuk, miképen áll az. Eljött az időpont, mellyben e' szövetségnek munkálnia kellene. A' francia kormány jelenti, hogy beavatkozik, ha Anglia a' költséget megtéríti. A' jamesi kabinet ezt megtagadja, de egyszersmind azonnal azt is kimutatja, hogy a' költségektől nem fél, minthogy kész sereget alakítani, 's mind azt maga megtenni, mit szövetségeseinek meg nem akar engedni. Anglia tehát be fog Spanyolország ügyébe avatkozni, 's ha a' francia polgárkirálynak e' beavatkozást meg nem engedte, az csak azért történt, mert nem hiszen ott neki. Csak egy jó politika van, melly abban áll, hogy barátinkban bizodalmat gerjesszünk, ellenségeinket pedig tiszteletre bírjuk. De építhet é Lajos-Fülöp politikai barátjaira, Angliára, Spanyolországra vagy Portugálra? politikája képes e' bizodalmat gerjesztetni? Vagy tisztelik e' őt ellenségei? — Feleletül kérem olvassák meg a' Charivarit, a' Corsairet, a' Caricaturet 's a' t. vagy nézzenek által egy kihallgatást a' pairszék előtt; azután meg kell gondolni: mi aggodásban kell lenni olly családtyának, ki gyermekeit vénülni látja, anélkül, hogy unoka édesitené az országlás keserü óráját. Lajos-Fülöpnek csak egy barátja volt, kire építhetett, 's ki őt erősnek 's hatalmasnak tette volna, 's e' barát a' francia nép volt. Ő e' barátot félre ismérte, palotájából kiutasította 's mást keresett helyébe. De semmi sem pótolhatja ki e' veszteségét; semmi négyesszövetség; sőt az sem, ha valamennyi gyermekeit európai hercegekkel 's hercegasszonyokkal házastáná össze.“ Lyonból következőt írnak június 24rök: „Nem sok hiba volt, 's ujra könnyen zaj támadt volna közöttünk, 's talán még zendülés is. A' júliusi revolutio óta a' belvárosban csak az egyházakon belül tartattak menetek (processiók) 's nyilvánosak csupán a' külvárosokban. Az idej urnapot a' papság pompás menettel akará tartani a' belvárosban 's e' végre engedelmet is kért; melly örömet megadának. A' készülétek már megtették, hogy ragyogó fény is járuljon a' buzgó hívek ajtosságához. A' Censeur (ellenző párti lap) azonban az engedelmet törvénytelennek nyilvánította, 's minden abból származható háborítatását a' csöndnek a' hatóság nyakába veté. A' ministéri Courier, mellyet ollyasok szerkesztenek most, kik valaha teli torokkal kiáltoztak a' processiók ellen, védelmezték a' hatóságot. Még a' legitimista Reparatour is a' nyilvános menetek mellett volt. Azonban a' menet még is elmaradt; 's pedig némeltyek szerint a' kormánytól telegraphi uton érkezett sürgöny következtében; mások szerint, mert az érsek a' botránkozástól tartott, melly hihetőleg nem maradt volna el.

A' Journal des Débats június 28án e' cik-
kelyt adja: „Bizonyíthatjuk, hogy mindazon rend-
szabály, melyeket említünk a' francia kormány
által a' spanyol partokra küldendő hajóhad iránt,
a' ministertanácsban teljesen elhatározott, 's
hogy a' Moniteurben még az iránt semmi hivatalos
tudósítás nem jelent meg, ez onnan van, mert az
idegen sereg általengedése tárgyában a' pénzü-
gyi kérdések iránt még nincs aláírva az egye-
zés. Ez holnap vagy holnapután fog megtörtén-
ni. — Az angol kabinet értesíté kormányunkat,
hogy négy liniahajót, három fregátot 's tíz vagy tí-
zenkét könnyű hajót küld a' spanyol partokhoz.
Hasonló számmal fognak francia hajók ugyan-
azon célra oda küldetni. Desmichels general en-
nélfogva tegnap és ma értekezett a' spanyol kö-
vettel, úgy szinte a' had- és belministerrel is. —

Lyon-i tudósítások szerint a' selyem ára foly-
vást nagy 's a' gyárak még is el vannak munká-
val árasztva. — Június 27kén meglátogatták Pas-
quier bárót a' páirkamara beteges elnökét a' pénzü-
gyi minister, és számos pair. E' napon az orvosi
jelentés róla így szolt: „Pasquier elnök egészségi
állapota igen kielégítő. — Nem régen holt meg
74 éves korában Beugnot ur, belminister 1814.
az ideigleni királykodás alatt, azután rendészeti,
végre tengerügyi minister. Beugnot ur, Napoleon-
nak Elbából visszatértekor a' Bourbonokkal Genébe
futott; 1815ben Marne-megye követévé válasz-
tatott 'skövet maradt 1827ig, 1830. július 5kén
X. Károly pairnek nevezé őt ki, de a' júliusi
revolutio után a' páirlajstromból kitöröltetett, mi-
előtt a' páirkamara üléseiben részt vehetett volna.
— A' Journal des Débats nagyon dicséri Palmer-
ston lordot azon szellemért, melyben a' négyes-
szövetséget az alsóházban fejtegeté, de sajnál-
kozva említi Palmerstonnek egyúttal azon mondá-
sát, hogy a' többi fejdelemnek szintúgy szabad
d. Carlost pártolni és támogatni, mint a' szövetsé-
geseknek Izabellát. A' Journal des Débats nem
hiszi, hogy a' hatalmak közül valamelyik d. Car-
los mellett nyilatkozott volna, mert ha ez való
lenne, akkor Bicsaya és Navarra Európa harc-
mezéjévé válnék, noha suttonban félig meddig most
is az. —

SPANYOLORSZÁG.

Parisba telegraph utján következő hiradás
érkezett: „Bayonne június 27kén Gen. Harispe
a' had és belügyi ministerekhez. Zumalacarreguy
jun. 25ikén délelőtti 11 órakor sebjében
megholt.“ Ha megvalósul a' telegraph ezen je-
lentése, úgy új tanúság lesz, mennyi hitelt ér-
demlenek a' carlisták tudósításai, kik részint ta-
gadák, hogy Zumalacarreguy sebet kapott, ré-
szint olly csekélynek hirtelék azt, hogy őt e' miatt
a' fővezérséget kis időmulva általvehető állapo-

túnak kürtölgeték. Bilbao ostromárul semmi új. Az
Abeja szerint az ostrom kezdetekor június 14én
gen. Valdes főszállása Mirandaban volt az Ebro
mellett, 's gen. Latre és Orduna hadosztályival
szövetkezve előnyomulását úgy szándékozták in-
tézni, hogy Zumalacarreguy kényteleníttessék az
ostrommal fölthagyni. A' fővezér e' nyomulásban
szem előtt látszék tartani azon szükségét, hogy
Castilia fedezve maradjon, 's hogy elhatározó
ütközet semmi esetre ne kezdessék, valamíg az
idegen segéd csapatok még nem érkeznek. Bil-
bao elég erős kiállani az ellenség ostromát. —
Madridból a' Messenger levelezője június 20kál-
ról ezt írja: Gróf Toreno még most is Aranju-
ezben van, 's ott fogadja új tisztársait, kik hoz-
zá a' fővárosból kiki rándulnak vele a' statusügyek
fölött tanácskozni. Garcia Herrerros tegnap so-
káig értekezett a' főminiszterrel. Mint hallik az
új kormány uralkodó gondolata az egyenes in-
terventio; ő hivatalos karakterű külső hatást
ohajt, 's habár a' külföldi rendes katonaság csak
a' várak védelmére alkalmaztatnék is, több si-
kert reménylize annak hatásától, mint a' fel-
lengző elméjü önkénytesek érkezettől, kikre fe-
nyíték-tartás 's engedelmesség dolgában épen
keveset számolhatni. — Madridban urnapján car-
lista zendülésnek kellett volna kiütni, de a' do-
log szépen fölfedeztetett 's az igen nagy számu
összeesküttek elfogatása még most is tart 's a'
fő városon kívül már a' szomszéd helységekre
is kiterjesztetett. — Gen. Valdes lemondásárul
folyvást szó forog; helyébe Sarsfieldet, Moril-
lot, vagy Alvarezt emlegetik. Londonba pedig
gen. Alava helyébe küldendő követül Martinez-
la Rosát, és Ofalia urat rebesgetik.

Carlista színü lapok Zumalacarreguy halála
mellett, talán némi enyhítésül e' valóban ügyekre
nézve nem kis veszteségen, egyszersmind tudat-
ták olvasóikkal, hogy Bilbao bevétellett; azonban
legújabb telegraphi jelentés kétségen kívül helye-
zi, hogy Bilbao még június 27kén estve is foly-
vást védé magát. A' legnagyobb nehézség, mellyel
az ostromlottaknak küzdeniök kelle, a' hadiszerek
szüke; folyón és szárazon megkísérte ugyan már
2 zászlóalj illy szereket szállítani a' városbeliek
számára, de mind a' két uton visszaveretett az
ostromló ellenség által, melly minden utat a' vá-
ros felé erősen zárva tart. Most Iriarte és Latre
generalok 8000 emberrel egy részről 's Valdes
22 ezer emberrel más részről közelednek a' város
segedelmére, mellynek következése alkalmasint
ostrom alul fölmentés leend. — Zumalacarreguy
halála után a' carlosiak vezérletét Eraso vette
által, de még nem bizonyos: megmarad e' továbbra
is e' tulajdonságban, vagy Iturralde vagy Moreno
által váltatik e' föl. — A' Sentinelle szerint gen.

Valde
Espe
egy t
költe
két g
alj új
mára
dik il
bastia
öregb
ban a
állt ö
gual z
Gik n
elő Es
taloni
folyan
dettet
ván a
egy ti
— Z
istegu
egyen
golyó
gyógy
nem v
igy se
igen sz
vigasz
ki az e
betölte
Zumal
talják

A
ból jun
talmak
tomban
minden
számos
los ser
sem ve
az első
ténni.
gal tá
harczo
Európa
képvis
lesebb
háború
don Car
ban, h
részi
jun. 22
hogy az
avatkoz

Valdes helyébe a' krisztinapártiak fővezéreül gen. Espeleta volna kinevezve. Ugyan a' Sentinelle egy telegraphi hiradást is közöl Parishol jun. 24. költet, mellyben jelentetik, hogy junius végével két gőzhajó indul meg St. Sebastianba 2 zászlóalj új fogadott katonákkal a' krisztinai sereg számára. Egy egy zászlóalj 500 főből áll. A' második illy nemű szállítás julius 12kén érhet st. Sebastianba. Ellentétben a' krisztinai seregek ezen öregbedésével, közli az Election, hogy Zunigában a' krisztinai fogolykatonákból 3 új zászlóalj állt össze a' carlosiak részére, 's vezérül Tarragual adatván hozzájuk, jun. 19kén már az 5ik és 6ik navarrai carlosi zászlóalljal együtt nyomultak elő Estellán keresztül Salvatierra felé. — A' cataloniai és galicziai guerillák vezérlő tisztékért folyamodván d. Carloshoz, ez a' seregben kihirdetteté, hogy a' ki illy tisztséget föl vállalni kívánván az említett tartományokba átköltöznek, egy egy tisztfokkal léptetik följebb a' nagy seregnél. — Zumalacarreguy épen születési helyén Ormaisteguyban halt meg, mert megsebesülte után egyenesen oda vitetvé magát. Sebét egy puska-golyó okozá a' jobb czombján, melly még meggyógyítható lett volna, ha ő orvosa tanácsát meg nem vetvén, mingyárt harmad nap lóra nem ül és így sebét föl nem újítja vala. Halálán a' carlosiak igenszomorognak, de melleleg azon dicsekvéssel vigasztalják magokat, hogy hozzá fogható vezér, ki az elhunyt helyét szintolly fénnel lesz képes betölteni, még elég találkozik a' carlosi táborban. Zumalacarreguy hadi tetteit méltóképp magasztalják még ellenségi is.

N É M E T A L F Ö L D.

A' Belge (hirlap) cikkelyt közöl Amsterdamból jun. 12ről, mellyből világos, hogy az éjszaki hatalmak d. Carlos ügyét, ha eddig csak pénzzel és alattomban segítették, ezentul nyilván fogják pártolai 's mindenben támogatni. Amsterdamban ugyan is számos német fogadtatik fel katonának, don Carlos seregébe szállítatandó; azonban egy benszülött sem vétetik föl. Közönségesen azt hiszik, hogy az első sereg-küldés 14 nap mulva fog megtörténni. A' hollandi király különösen pattantysággal támogatja a' trónkövetelőt. A' véleményharcot tehát Spanyolországban küzdik, hol az Európát kettészakasztó ellenkező két véleménynek képviselője van. Bár kijebb ne terjedjen és szélesebb hatáskört ne képezzen magának ezen elvhaború. — Brüsseltől jun. 21ről azt írják, hogy don Carlos számos ügyviselője megjelent Belgiumban, hogy önkényteseket fogadjanak don Carlos részire. — Az Amsterdami Handelsblatt pedig jun. 22ről hiteles kütfőből említi, azon fontos hirt, hogy az éjszaki udvarok elhatározottan minden beavatkozás ellen nyilatkoztak a' többi hatalom részé-

ről is Spanyolország ügyeibe, bármikép történnék is az. — Az Indépendant azt is rebesgeti, hogy Belgiumban szó sincsen ujonczfogadásról többé a' spanyol királyné számára.

A' belga lapok, 's utánok a' francziák is állították, hogy Hollandiában seregek fogadtatnak don Carlos számára, mellyekbe mindazáltal benszülöttek nem bocsátatnak. Az amsterdami Handelsblad, károsnak vélvén e' hirt mind Hollandra, mind azon ügyre nézve, mellyet Hollanddal mások egyértelműen pártolnak 's támogatnak, ellenmond e' hirnek, 's azt nyilatkoztatja, hogy a' mennyiben a' belga lapok azt állították, hogy Hollandiában ujonczfogadások és készülétek történnék d. Carlos számára, az egészen sült hamisság 's koholmány. Az Öst. Beob. azt állítja, hogy a' belga is ellenzője a' nemegyes beavatkozás támogatásának, melly hozzá, mint semleges (neutralis) hatalomhoz nézete szerint nem illik. —

SCHWEIZ.

A' Schweitzi Republicanus (lap) Zürichből jun. 25ről következőt közöl: „A' főhely junius 23án költ körlevele által megszegi végre azon mély hallgatást, mellyet eddig a' diplomatai viszonyok fölött tartta. Előadja t. i. a' rendeknek némi rövid kimutatásban a' dolog folyamát. Ferencz császár halálával az ausztriai követség meghatalmazása megszűnt; jó akaró kifejezésekben adta erre Schweiznak az új császár székbe ültét tudtára 's a' főhely illően felelt. Hasonló időben Bombelles gr. (Bécsben martz. 11ről költ) írományt küldött Zürichből Bernbe, mellyben az ausztriai eddigi követség Schweizban meghagyatik. „A' meghatalmazás e' szokatlan általadatása,“ melly azonban felbontatlanul hagyatott, a' főhelyet arra bírta, hogy a' schweizi kancellárt Bombelles grófhoz küldé, ki annak a' főhely választát a' bécsi martzius 2diki írásra megvigye, 's őt arra vegye, hogy az új megbízó levelet mint Schweizban régóta szokás, maga személyesen vigye az országgyűlés elnökéhez.“ Bombelles ur azonban azt nyilatkoztatá, hogy e' viseletre egyenesen udvara parancsa kötelezé őt, az ő kormánya, és Bern republica közt fenforgó viszonyok végett 's a' félbenszakadt diplomatai közlés mindaddig nem állhat helyre, míg a' balraértések el nem igazítatnak, nehéz levén a' Bernben lakó főhely és a' berni hatóság között (melly ugyanazon egy test ezen évben) különséget tenni. A' kölcsönös értekezések a' követség és főhely közt addig tartottak, míg Bombelles gróf csakugyan maga vitte által az őt megbízó levelet az országgyűlési elnökéhez. Így tehát Schweizsal a' viszáz értelműség teljesen megszűnt. —

A M E R I K A.

A' Globe, az éjszak-amerikai egyesült státusok kormányának hivatalos organuma a' francia követház által elfogadott kárpótlásra következő észrevételt mond: „A' francia követház, miután az egyezés elfogadtával a' követelés igazságát elismerte, úgy látszik menséget kíván az elnöktől, mert ez bocsátványában a' congressushoz azt mondotta: a' követelés igazságos, tehát azt továbbá is sürgetni kell 's ha megtagadtatnék, a' népjog szerint erőhatalommal is ki kell csikarni. Nekünk úgy látszik, a' tisztes és magas érzelmű francia nép azt kívánhatná inkább, hogy képviselői mensékmagukatelnökünk előtt mert az ünnepelesen kötött egyezéstök sérték meg, midőn most másodszer halasztják el olly adósság megfizetését, melyet elismértek. E' menségen kívül még kárpótlást is tartoznak adni azon veszteségekért, melyek onnan eredtek, hogy az amerikai váltók a' francia kormány által ellenmondással utasítottak vissza, 's ha emberségesek, meg is fizetik anélkül, hogy egy szót vesztegetnének tovább, vagy egy pillantásig késkednének. — Buenos-Ayresből mártz. 24ről azon tudósítás jött, hogy Rosas fővezér 5 esztendőre van korlátlan hatalommal a' republica kormányzójának kinevezve.

Mexicoból april 30ig terjedő hírek, szerint Santana a' kormány seregét vezérli 's azt hívek, hogy így minden zavar szerencsésen fog eligazíttatni. —

N É M E T O R S Z Á G.

Münchenből jun. 21ről biztos kútfők után mondhatni, hogy az egész Duna-'s Rajna-csatorna létesítésére szükséges pénzmenyiség kiállítását Rothschild ur vállalta fel magára. Ehez képest a' nagy vállalatnak ezentúl semmi akadály.

Az orosz kormány tömérdek pénzt fog a' kalischi harczijátékra 's táborra adni, mert a' czar több négyszeg mértföldnyire megvette a' vetést, hogy háborítatlanul üzhesse színharcz-fejléseit a' mezőkön. Egy nagy csürben játékszin állítottatott fel hol a' táborozás alatt szín-darabok is fognak előadatni. A' porosz koronaörökös katonai vizsgálatúton van.

Az eddig Freiburgban kijött „Badeni néplap“ jelenti, hogy junius végével többé meg nem jelenhet. — Karlsruheából jun. 30ról jött tudósítás az All. Ztgban jelenti, hogy a' porosz vámrendszeréről az napon kezdék a' vitatást. Minthogy e' fontos kérdésről majd valamennyi követ szólni szándékozik, a' vita hihetőleg el fog tartani néhány napig. Mondják a' 63 követ k zü. 40nen vannak az elfogadás mellett 's közönséges a' hiedelem, hogy a' porosz vámrendszer minden tartozékostul

függelékostul Badenben is el fog fogadtatni. A' szavazás majd megmutatja.

O R O S Z O R S Z Á G.

Többször említettük a' mult évben, hogy az orosz kormány kölcsönt kíván fölvenni, de egyuttal azt is, hogy sikeretlenül fáradozott. Minthogy az orosz kormány azóta minden kölcsönvetelről melyen hallgatott, azt lehetne vélni, hogy talán vagy talált kéz alatt kölcsönt, vagy föl hagyott minden kísértéssel. Most hallani azonban, hogy bizonyos Fränkl nevű varsói nagy ház neve alatt azóta folyvást kölcsönt keresett. Bizonyosságaul szolgál erre az, hogy azon ügyviselők, kik Fränkel varsói nagyház nevére hajbasztak kölcsönt, de azt valóban az orosz kormány számára keresték, nem az első rangú 's nagy kereskedő házaknál sürgeték azt, hanem már a' másodranguakhoz is fordultak. Hogy hasonló kísértés Angliában is felsült, igen keserű hangon irt nagy cikkely mutatja a' Timesban. Azonban

Az orosz kormány a' lengyel királyság árve alatt Fränkl A. S. és Epstein József kereskedőházak közbenjárása által 150 milliónyi kölcsönt még is eszközölt nagy nevezzen; mely 40 $\frac{1}{2}$ év mulva fog sorshuzás mellett megtérítetteti. Addig csak a' kamatok fizettetnek. — A' kölcsön nagy részben rendkívüli kiadások fedésire van véve, 's mint állítatik, némely adósságok lerovatásukra. — E' kölcsön-ügy Berlinben és Frankfurtban üzetik, mert sem Parisban sem Londonban nem fogadtatott el.

E L E G Y H I R E K.

A' varsói juniusi vásáron 15 ezer mázsa gyapjuvala eladó. A' gyapju ára valamivel csökkent az idén a' tavalyihoz képest, t. i. a' közönséges gyapju mázsája 50—65 ezüst talléron kelt, a' közepszerűé 80—95en, a' finomé 100—115ton, de a' legfinomabbért 120 ezüst tallért is adtak. Számos angol és porosz is találkozott a' vevők közt. — Mult jun. 26ról 27kre, midőn nálunk Magyarországon sok helyütt majd orkánféle viharú hideg zápor dult, nem csak a' sajjer, de a' felső-baváriai hegyeket is lányi magasságu hó borította el. — Stanhope Károly lord az elhíresült Hauser Gáspár néhai pártfogója Münchenből Drezdába utazott 's innen Berlinbe szándékozik rándulni, hogy ott Merker rendszeti tanácsnokkal (ki először lépett fel azon állítással, hogy Hauser története pusztá családság) értekezessék. Merker rendszeti (polizeylich) közleményeiben most egy értesítés jelent meg Stanhope lordtól, mellynel fogva kétségtelenné világo-ul, hogy Hauser Gáspár előadási 's vallomásai kezdetül fogva végig nem voltak egyéb mint csupa hazugsági szövevény.